

8. osztály

2020.11.26. – irodalom

A füzetetekbe írjátok fel a keltezést, az órai munkát és a témát!

Olvassátok el a szöveget figyelmesen, majd válaszoljatok a kérdésekre! Csak a választ kell beírni a füzetbe!

Órai munka

11.26.

Szövegértés

A garabonciás diák

Megismerkedésük első évfordulóján, 1847. szeptember 8-án házasodott össze a két szerelmes: Petőfi Sándor és Szendrey Júlia. Frigyükből 1848. december 15-én Debrecenben világra jött Zoltán nevű gyermekük.

Szendrey Ignác, amikor megtudta, hogy unokája született, tanyát, földbirtokot vett a családnak Debrecen határában. Júlia anyja is ott volt a cívisvárosban, de közte és veje között olyan heves jelenetek játszódtak le, hogy az anyós hamarosan hazatért. Petőfi közben parancsnokaival és Mészáros Lázár hadügyminiszterrel is konfliktusba keveredett.

1849 februárjában lemondott tiszti rangjáról, elvesztette századosi fizetését. Ebben a zavaros helyzetben Arany Jánosék magukhoz vették a fiatal anyát és gyermekét. Petőfi eltűnése után, 1850 júliusában az özvegy férjhez ment Horváth Árpád egyetemi tanárhoz.

Zoltán szeretetteljes, őszinte, meleg otthonban nevelkedett. 1858 őszén írták be a pesti piarista gimnázium első osztályába. A Magyar Tudományos Akadémia Garabonciás diák ezerforintos nagydíját Petőfi Sándor összes költeményeinek ítelték oda. A pénzt Zoltán örökölte. Nevelőapja azt tartotta tisztességesnek, hogy gondnokot nevezzenek ki a fiú mellé, aki a vagyonára ügyel. Így lett Petőfi fiának a gyámja a költő öccse, Petrovics István.

Zoltánnal a gondok a gimnázium felső osztályaiban kezdődtek. Magántanulóként jól vizsgázott, de amint az iskola rendes tanulója lett, romlottak az eredményei. 1864-ben otthagyta az iskolát, és nagybátyja birtokára ment gazdasági gyakornoknak. Hosszas unszolás után a szarvasi gimnázium tanulójaként magánvizsgát tett. Minden tantárgyból kitűnő eredményt ért el. Sajnos, a könnyelműségre hajlamos ifjú hamar beleunt a tanulásba. Rendszeresen mulatozott Hetényi István vándorszínésszel. A tivornyázás sokba került, így elitták Zoltán apanázsát, mindenét zálogba tették, amit csak lehetett.

Szorult helyzetéből gyámja mentette ki, aki rendezte az adósságait. „Hálából” Zoltán megszökött Szarvasról. A következő állomás a nagykőrösi gimnázium volt, ahol nagyon gyenge bizonyítványt kapott, emellett felrótták hanyagságát és laza erkölcsét is. Az érettségire már a szegedi piarista főgimnáziumban készült. Hamarosan azonban itt is korhely cimborákra akadt, akikkel a kocsmákat járta. Közben megfázott, súlyos beteg lett. Nagybátyja sokadik alkalommal rendezte kifizetetlen számláit, de magatartása miatt a gimnáziumból eltanácsolták.

A nagyapjához került, ahonnan hamarosan megszökött, és harmincforintos fizetésért – édesapja nyomdokait követve – beállt segédszínésznek a debreceni színházhoz. 1868 áprilisában állítólag szerelmi ügyei miatt vette nyakába az országot, és afféle garabonciás diákként kóborolt. A nélkülözések miatt sokat betegeskedett.

1869 tavaszán Petrovics István nem vállalta tovább a gyám szerepét. Négy év alatt ezeregyszáz forintot költött Zoltánra. Az új gyám lakást szerzett Pesten a fiúnak, pénzt viszont nem adott neki. Szanatóriumba küldte, de a gyógyulásból nem lett semmi, mivel nem változtatott életmódján. Bécsben egy orosz herceggel dorbézolt. Egy szál ruhában tért vissza Pestre. Szállásadója értesítette a rokonokat, hogy Zoltán nagybeteg.

1870. november 5-én halt meg. Hátramaradt vagyonát – 234 forint 40 krajcárt – szegény sorsú, jó magaviseletű, tehetséges tanulók megsegítésére fordították.

garabonciás diák: vándordiak, aki a néphit szerint vihart tud támasztani, ha valahol megharagítják, nem fogadják étellel-itallal

apanázs: rendszeresen juttatott pénzsegély

1. Kire utal a címben szereplő garabonciás diák elnevezés?
2. Gyűjtsd ki Petőfi Zoltán adatait!
 - Születési helye:
 - Születési ideje:
 - Anyja neve:
 - Apja neve:
 - Nevelőapja:
 - Gyámja 1869-ig:
 - Halálának helye:
 - Halálának időpontja:
3. Jellemezd néhány mondatban az olvasottak alapján Zoltán nevelőapját!
4. Határozd meg, hány éves volt Petőfi Zoltán, amikor az alábbi események történtek!
 - Gazdasági gyakornoknak állt nagybátyja birtokára:
 - Garabonciás diákként kóborolt az országban:
 - Meghalt:
5. Írd le, milyen események fűződnek a következő helységekhez Petőfi Zoltán életében!
 - Debrecen:
 - Nagykőrös:
 - Pest:
 - Szarvas:
 - Szeged:
6. Készítsd el a szöveg vázlatát!
7. Fejtsd ki röviden, igaz-e Petőfi Zoltánra az ismert közmondás: Nem esik messze az alma a fájától!

2020.11.30.- 2020.12.01. – nyelvtan

Helyesírást fejlesztő gyakorlatok

1. Pótold a következő szavakban a hosszú vagy rövid mássalhangzókat!

kő__eny, sza__ag, lesto__ol, a__astyán, elhe__eget,

te__ik, fu__ánk, suga__, sto__tábla, mi__él

2. Egészítsd ki a szavakat a megadott mássalhangzókkal! Két esetben két jó megoldás van, ezeknél a szavaknál írd le mindkét megoldást!

Mássalhangzó	Kiegészítendő szó	Megoldások
j – ly	esé__es	
j – ly	fogo__csere	
l – ll	utántő__tő	
l – ll	szürké__ik	

sz – ssz	lát__on	
cs – ccs	ből__é	
k – g	fo__hagyma	
k – g	lő__dös	
sz – z	kicsempé__nek	
sz – z	osztó__kodik	

3. Alkoss mondatokat a táblázat szavaival!

4. Egészítsd ki a felszólító módú igéket a megfelelő mássalhangzókkal!

Gyerekek, nő__etek nagyra! BeszéljeteK úgy, hogy hallat__on a hangotok! Időben kezd__etek el sportolni! Hi__etek abban, hogy szorgalommal mindent elérhettek! Ne ha__átok el magatokat, ha nem sikerül valami! Ját__atok sokat a barátaitokkal! E__éteK magatokat rendszeresen!

2020.12.01. – irodalom

Írj rövid fogalmazást egyik kedvenc íródról, könyvedről vagy irodalmi szereplődről!

A fogalmazás legyen részekre tagolva (bevezetés, tárgyalás, befejezés), legyen benne jellemzés és vélemény - nyilvánítás (miért tetszett?)

Terjedelme: min. 10-15 mondat